

De arbeidsmarkt

Bij de beantwoording van de vragen 38 tot en met 44 moet je soms gebruikmaken van de informatiebronnen 9 en 10 in de bijlage.

In klas 4 wordt gesproken over de situatie op de arbeidsmarkt. De leraar heeft daarom een krantenartikel meegebracht. Een deel daarvan staat hieronder afgedrukt.

Werkloosheid gedaald

In de periode juni-augustus 2007 waren gemiddeld 342.000 personen werkloos. Een jaar eerder waren nog gemiddeld 412.000 personen werkloos. Dit blijkt uit de nieuwste cijfers van het CBS. De vraag is of alle groepen van de bevolking profiteren van de daling van de werkloosheid.

- 2p **38** Bij de omschrijving van de werkloosheid is er sprake van twee definities:
- de geregistreerde werklozen (definitie UWV/WERKbedrijf)
 - de werkloze beroepsbevolking (definitie CBS).
- Om tot de geregistreerde werklozen te behoren moet je ingeschreven staan bij het UWV/WERKbedrijf.
- Noem twee andere eisen waaraan moet zijn voldaan om door het UWV/WERKbedrijf tot de geregistreerde werklozen te worden gerekend.
- Gebruik informatiebron 9.*
- 1p **39** In 2005 was het aandeel van de 15-24 jarigen in het totaal van de werkloze beroepsbevolking 20,7%.
- Hoe groot is het aandeel van de 15-24 jarigen in procenten van de werkloze beroepsbevolking in 2006? Schrijf je berekening op.
- 1p **40** De leraar van klas 4 legt uit dat als er meer mensen aan een baan geholpen worden de werkloosheid nog verder zal kunnen dalen. Hieronder staan drie tussenstappen:
- 1 besteedbaar inkomen stijgt
 - 2 meer vraag naar producten
 - 3 WW-premies kunnen dalen
- In welke van de onderstaande regels staan de tussenstappen zo dat een logische gedachtegang ontstaat?
- A** meer werkenden → 1 → 2 → 3 → minder werkloosheid
B meer werkenden → 1 → 3 → 2 → minder werkloosheid
C meer werkenden → 2 → 1 → 3 → minder werkloosheid
D meer werkenden → 2 → 3 → 1 → minder werkloosheid
E meer werkenden → 3 → 1 → 2 → minder werkloosheid
F meer werkenden → 3 → 2 → 1 → minder werkloosheid

- 1p **41** In klas 4 wordt het onderwerp jeugdwerkloosheid besproken. Volgens de leraar is de oorzaak van de werkloosheid onder jongeren dat ze geen diploma hebben.
→ Is er dan sprake van structurele werkloosheid of conjuncturele werkloosheid? Verklaar je antwoord.
- 1p **42** De regering heeft twee besluiten genomen. Ten eerste zal ze jongeren onder de 27 jaar geen bijstandsuitkering meer geven als ze zonder werk zitten. Ten tweede heeft ze de leerplichtwet aangepast.
→ Verklaar waarom het niet betalen van een bijstandsuitkering aan jongeren kan helpen de jeugdwerkloosheid te verminderen.
- Gebruik informatiebron 10.*
- 1p **43** Jacoba uit klas 4 leest de aanpassing in de leerplichtwet. Ze vindt de aanpassing van de leerplicht maar onzin. Ze zegt: "Door deze maatregel gaat volgens mij de werkloosheid echt niet dalen."
→ Geef een argument voor de mening van Jacoba.
- 1p **44** De regeringsbesluiten (zie vraag 42) bevatten vooral negatieve prikkels (straffen) om het langer op school blijven te bevorderen.
→ Op welke manier kan de overheid met behulp van een positieve prikkel (belonen) er voor zorgen dat jongeren langer op school blijven?

De arbeidsmarkt

Informatiebron 9

Werkloze beroepsbevolking naar leeftijd (x 1.000 personen)

jaar	15-24 jarigen	25-44 jarigen	45-64 jarigen	totaal
2005	93	210	146	449
2006	75	171	127	373

bron: CBS

Informatiebron 10

VERDER LEREN, WAAROM ZOU IK? DE LEERPLICHTWET IS VERANDERD

Te veel jongeren verlaten school op een te jonge leeftijd en vinden geen baan. Dat is zonde, want met een goed diploma is het makkelijker om later een leuke baan te vinden. Dus is het belangrijk om langer op school te blijven, goede stages te lopen en je voor te bereiden op je toekomst. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft daarom de leerplichtwet aangepast.

Vanaf 1 augustus 2007 geldt de zogenoemde kwalificatieplicht. Dit betekent dat **alle** jongeren tot hun 18e verjaardag een volledig onderwijsprogramma moeten volgen, gericht op het behalen van een startkwalificatie. De startkwalificatie is een diploma van een mbo2-, havo- of vwo-opleiding. De kwalificatieplicht hoeft niet meteen te betekenen dat je vijf dagen per week in de schoolbanken moet zitten. Het is ook mogelijk om leren en werken te combineren om aan de kwalificatieplicht te voldoen. Een voorbeeld daarvan is de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) in het mbo.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.